

Gdańsk, dnia 6 stycznia 2018 roku

Szanowni Państwo

Członkowie Wydziału I Nauk Społecznych i Humanistycznych

Gdańskiego Towarzystwa Naukowego

Szanowni Państwo!

Kolejny list piszę do Państwa „w Trzech Króli”, wpisując się nim w trwające przeżywanie pięknego czasu Świąt Bożego Narodzenia i witania Nowego Roku. Serdecznie życzę Państwu i Państwa Bliskim, by nadchodzący czas przynosił SAMO DOBRO!

Życzenia splatają się z zaproszeniem do uczestnictwa w naszej konferencji:

Gdańskie Towarzystwo Naukowe, Wydział I Nauk Społecznych i Humanistycznych
zaprasza na konferencję naukową w 90-lecie powstania „Rocznika Gdańskiego”

27 stycznia (sobota) 2018 roku, godz. 11.00-16.00

w zabytkowej części budynku Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Gdańskiego, ul. Bielańska 5

11.00-11.15 POWITANIE

Przewodniczący GTN, prof. dr hab. inż. Jerzy Błażejowski

Przewodnicząca Wydziału I Nauk Społecznych i Humanistycznych GTN, prof. dr hab. Maria Mendel

11.15-13.00 SESJA I (wystąpienia i dyskusja)

Dr Maciej Bakun: *Pocztówki „Rocznika Gdańskiego”*

Dr Miłoslawa Borzyszkowska-Szewczyk: *Gimnazjum Polskie w WMG w tekstach autobiograficznych żydowskich uczniów. Frank Meisler: „Zaułkami pamięci” i Mira Ryczke-Kimmelman: „Life beyond the Holocaust”*

Prof. dr hab. inż. Ryszard Katulski: *Studenci polscy w politechnice w Gdańsku w okresie międzywojennym*

Prof. dr hab. Bogdan Chrzanowski: *Polonia gdańska wobec nazizmu niemieckiego 1939-1940*

Ewa Grot, kierownik Oddziału Muzeum Stutthof w Sopotie: *Dr Franciszek Kręcki - działacz Polonii Gdańskiej stracony w obozie Stutthof w 1940 roku*

Dr Agnieszka Bzymek: *Biografia rekonstrukcyjna Władysława Pniewskiego z orientacją na resilience*

13.00 – 13.30 PRZERWA NA POCZĘSTUNEK

13.30-15.00 SESJA II (wystąpienia i dyskusja)

Prof. dr hab. Józef Borzyszkowski: *Gdańskie Towarzystwo Naukowe a Kaszubi i kaszubszczyzna*

Prof. dr hab. Cezary Obracht-Prondzyński: *Tematyka kaszubska na łamach „Rocznika Gdańskiego”*

Prof. dr hab. Irena Kadulska, Dr Piotr Kąkol: *Józef Wybicki pod patronatem GTN, na łamach „Rocznika Gdańskiego” i w uroczystościach Miasta Gdańska*

Prof. dr hab. Anna Grześkowiak-Krwawicz: głos w dyskusji - z perspektywy Autorki artykułów, m.in. o Józefie Wybickim, publikowanych w „Roczniku Gdańskim”

15.00-15.30 PODSUMOWANIE I ZAMKNIĘCIE KONFERENCJI

15.30 KONCERT MUZYKI KLASYCZNEJ

Magdalena Klauze (skrzypce) i Daniel Kurys (akordeon)

Pani Magdalena Klauze i Pan Daniel Kurys, to wielokrotnie nagradzani studenci gdańskiej Akademii Muzycznej.

Wśród najnowszych osiągnięć, zwycięstwo w konkursie o Stypendium Kulturalne Miasta Gdańska w edycji za rok 2017, „Młody Gdańszczanin”

Spotkajmy się na tej konferencji WSZYSCY – do zobaczenia!

W związku z tym, że powoli rośnie sprawozdanie z działalności Wydziału I. w roku 2017, przedstawiam Państwu fragmenty tego opracowania. Dobrze wiedzieć, co wypełniło rok, który już za nami!

1. ZADANIA ZWIĄZANE Z „ROCZNIKIEM GDAŃSKIM”

W minionym roku przezwyciężaliśmy trudną sytuację, w jakiej znalazł się nasz periodyk. Jak Państwa informowałam, po rezygnacji profesora Edmunda Kizika w roku 2014 z funkcji Redaktora Naczelnego, wybrany przez Zarząd GTN na to stanowisko profesor Józef Arno Włodarski również z niego zrezygnował. W związku z tym, w latach 2015-2016 nie ukazał się żaden tom Rocznika. W lipcu roku 2017 Zarząd powierzył funkcję Redaktora Naczelnego prof. Marii Mendel, jednocześnie stawiając przed nią zadanie „błyskawicznego” opracowania zaległego tomu i – równoległe – pracy nad kolejnym, tak, by uniknąć nawarstwiania się zaległości i nie tracić szansy na utrzymanie pozycji szanowanego i w pełni odpowiedzialnego pisma. Myśląc o utrzymaniu pozycji w dzisiejszych realiach (np. dołączenie do listy punktowanych czasopism), zadanie to oznaczało również aktualizację i przebudowę niektórych elementów struktury organizacyjnej Rocznika. Wysiłkiem Prezesa i Zarządu oraz innych członków i sympatyków Towarzystwa, skonstruowana została nowa Rada Naukowa w międzynarodowym, znamienitym składzie, oraz Rada Redakcyjna, skomponowana głównie z członków Wydziału I. (dr Maciej Bakun, dr Marcin Boryczko, dr Paweł Bykowski); powołani zostali redaktorzy specjalistyczni, np. redaktor statystyczny, „wewnętrzny” redaktor językowy (dr Joanna Sadkowska i dr Agnieszka Pawłowska-Kubik, także z Wydziału I); stworzony został kilkunastoosobowy zespół profesorski wysoko kwalifikowanych recenzentów z kraju i zagranicy. Powstała dokumentacja czasopisma odpowiadająca wymaganym procedurom (m.in. formularze związane z procesem recenzowania pojedynczych artykułów) oraz wdrażane są inne rozwiązania (m.in. powstaje strona internetowa) - zgodnie z warunkami, których spełnienie może kwalifikować Rocznik do wspomnianej listy czasopism punktowanych. Doceniając osiągnięcia i dorobek poprzedników, nowe gremia aktualnie współodpowiadające za Rocznik, starają się umacniać jego rangę i go owocnie rozwijać. Plany naszego Towarzystwa w stosunku do tego flagowego czasopisma GTN zapowiadają jego dobrą przyszłość. Prezes GTN, profesor Jerzy Błajejowski, osobiście zabiega o powrót do wydawania kilku zeszytów w ramach każdego Rocznika i skutecznie kształtuje grunt dla osiągnięcia tego celu, m.in. pozyskując patronat (również finansowy) nad periodykiem, np. ze strony Rady Rektorów Województwa Pomorskiego, której w kadencji 2016-2020 przewodniczy, wspierający tę inicjatywę, profesor Jerzy Gwizdała, Rektor Uniwersytetu Gdańskiego i Sekretarz Generalny GTN. *Dziękujemy!*

OPRACOWANIE TOMU LXXV-LXXVI (75-76) „ROCZNIKA GDAŃSKIEGO”, 2015-2016: *Wokół gdańskich postaci, wspólnot i miejsc*, pod red. Marii Mendel, Gdańsk 2017.

Tom został złożony do druku w dniu 3 grudnia 2017 roku i ukaże się w początkach roku 2018. Nie powstałby bez doskonałej współpracy Prezydium i członków Wydziału I., spośród których rekrutowała się znaczna część autorów artykułów tego numeru. W tym miejscu należy sformułować wielkie dla nich podziękowanie!

Słowa serdecznego podziękowania kierujemy też pod adresem profesor Anny Paner, prodziekan Wydziału Historycznego UG, której zaangażowanie w sprawę Rocznika i – szczególnie - przygotowania tego tomu, przekroczyło granice najśmielszych oczekiwań! Dzięki życzliwości i staraniom Pani profesor poszerzyliśmy grono autorów i pozyskaliśmy wysoko ocenione przez recenzentów teksty, a także wiedzę, niezbędną w procesie modernizacji czasopisma.

Na strukturę tomu składają się - powiązane ze sobą tematycznie - trzy części, adekwatnie do tytułu: wokół gdańskich postaci, wspólnot i miejsc. Spośród członków Wydziału I. autorami aż ośmiu wypełniających tę strukturę tekstów są: dr Maciej Bakun, dr Sylwia Bykowska, dr Paweł Bykowski, dr Agnieszka Bzymek, prof. Maria Mendel. Dr Miłoslawa Borzyszkowska-Szewczyk, także z Wydziału I., wzbogaciła tom o przeprowadzoną przez siebie rozmowę z redaktorem i wydawcą niemieckojęzycznej wersji XVII-wiecznego poematu Marcina Borzymowskiego, opisującego barwną podróż morską z Gdańska do Lubeki.

Rok wydania tego tomu jest znaczący – to publikacja Rocznika dokładnie w 90 lat od pierwszej edycji, w roku 1927! Stąd słowo wstępne od Redakcji odnosi się do jubileuszu, zapowiadając też jego celebrację, jaką jest – między innymi – wspomniana konferencja, zorganizowana przez Wydział I. na dzień 27 stycznia 2018 roku. To data symboliczna w tym jubileuszu. Tego dnia, roku 1928, jak głosi tekst w drugim tomie Rocznika, odbyło się zebranie członków Gdańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauki i Sztuki, na którym uroczysto wręczono zebranym pierwszy numer pisma.

2. ZEBRANIE WYDZIAŁU

W dniu 3 października 2017 roku odbyło się otwarte zebranie członków Wydziału I, które miało charakter naukowy i artystyczny zarazem. Skupiło około 25 osób, wśród nich 15 członków Wydziału.

Jeden z punktów programu, to wykład dr Aleksandry Kurowskiej-Susdorf z Wydziału Studiów Edukacyjnych AMW w Gdyni: *Edukacyjny wymiar kaszubskiej pustej nocy*. Dr A.Kurowska-Susdorf w czerwcu br. z wyróżnieniem obroniła w UG pracę pt.: *Miejsce śmierci w ponowoczesnym życiu a edukacyjny potencjał kaszubskich rytuałów okolopogrzebowych*. Znakomita badaczka, a przy tym nauczycielka angielskiego i niemieckiego, oraz przewodniczka po Gdańsku, miała wiele do powiedzenia o ludziach i edukacji, towarzyszącej rytuałom. Jak wynikało z wykładu, tworzymy je, pragnąc nimi pomóc sobie i innym, przede wszystkim w tym, co najtrudniejsze...

Fotograficzna pamiątka z wykładu:

W części zebrania poświęconej sprawom bieżącym Wydziału I. zebrani entuzjastycznie, brawami wyrazili poparcie dla kandydatów na członków GTN, po ich krótkich autoprezentacjach, z których emanował entuzjazm i wola pracy na rzecz Towarzystwa. Zarząd uchwalił ich przyjęcie (jedynie bez Pani Gabrieli Kosickiej, która – jak dotąd – nie złożyła kompletu wymaganych dokumentów. Czekamy!). Generalnie, w związku z pomyślnym zakończeniem statutowych procedur, w roku 2017 powitaliśmy w GTN aż sześcioro nowych członków (alfabetycznie):

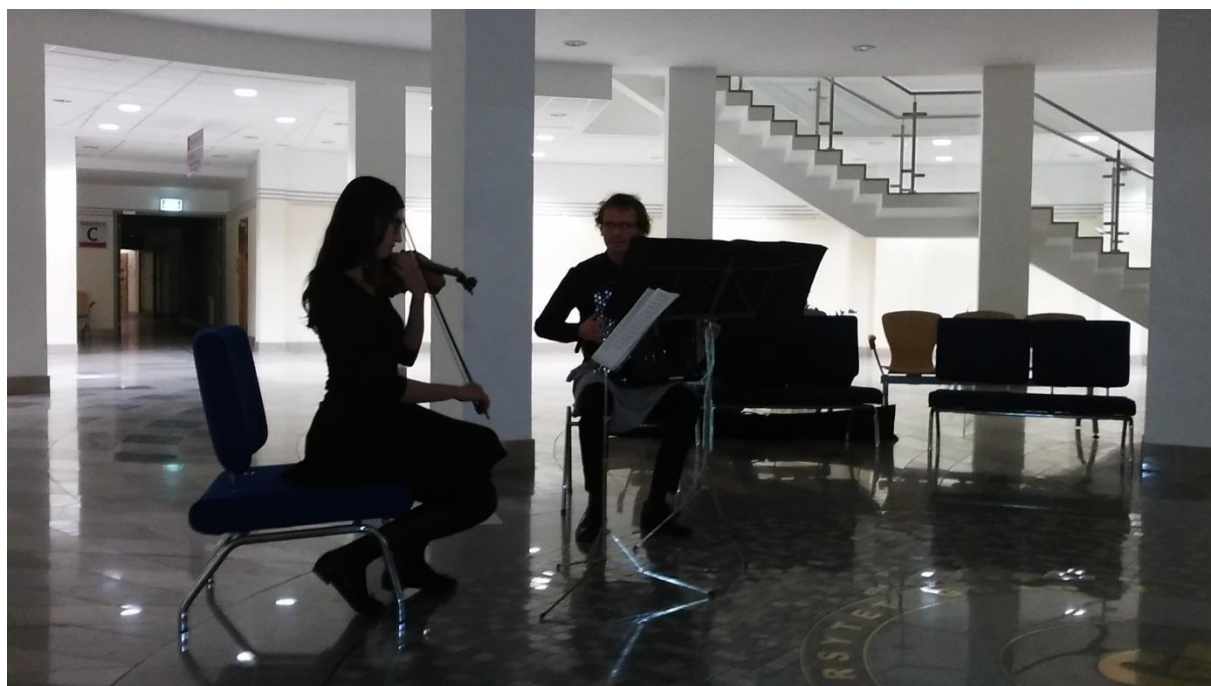
Panią dr Miłosławę Borzyszkowską-Szewczyk,
Pana profesora, księdza biskupa Marcina Hinza,
Panią dr Beatę Krawczyk-Bryłkę,
Panią dr Aleksandrę Kurowską-Susdorf,
Pana dra Piotra Kotlarza,
Panią dr Agnieszkę Pawłowską-Kubik.

Wszyscy nowi członkowie aktywnie uczestniczą już w życiu Wydziału, o czym mogą świadczyć fragmenty niniejszego sprawozdania, licznie wzmiankujące ich działalność (*Dziękujemy – tak trzymać!*).

Na zakończenie zebrania uczestnicy wysłuchali wspaniałego koncertu na skrzypce i akordeon, w wykonaniu Pani Magdaleny Klauze i Pana Daniela Kurysa, studentów gdańskiej Akademii

Muzycznej. Doskonała jakość tego koncertu i niezapomniane wrażenia słuchaczy sprawiły, że artyści otrzymali od Wydziału I. zaproszenie do wystąpienia na wspomnianej konferencji, 27 stycznia.

Oto pamiątka z tego niezapomnianego koncertu:

3. PAMIĘĆ O ODCHODZĄCYCH KOLEŻANKACH I KOLEGACH - CZŁONKACH WYDZIAŁU I.

W roku 2017 opuścili nas na zawsze

Świętej Pamięci

Profesor Edward Breza

Profesor Jan Ciechowicz

Profesor Czesław Ciesielski

Profesor Jerzy Młynarczyk

Profesor Janina Salajczyk

Odszedł także bliski współpracownik Wydziału I.

i członek Płockiego Towarzystwa Naukowego,

Profesor Andrzej Jan Chodubski

Cześć Ich Pamięci!

W tomie LXXV-LXXVI „Rocznika Gdańskiego” zawarte zostały o Nich piękne wspomnienia. Dziękujemy członkom Wydziału I. oraz współpracownikom z Wydziału Filologicznego, Wydziału Nauk Społecznych oraz Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego za pomoc w ich pozyskaniu!

4. PERSPEKTYWY

W ramach współpracy z Gdańskim Towarzystwem Przyjaciół Sztuki, Wydział I. włączył się w przygotowania Jubileuszu 60-lecia tego Towarzystwa. Dr Jarosław Balcewicz i prof. Maria Mendel współredagują aktualnie książkę *Miasto (dla) sztuki. Sztuka (dla) miasta. 60 lat Gdańskiego Towarzystwa Przyjaciół Sztuki*, która powinna wkrótce ukazać się nakładem Wydawnictwa Naukowego Uniwersytetu Gdańskiego.

We współpracy z licznymi partnerami, Wydział I. zaangażował się w organizację konferencji, poświęconej 50-leciu wydarzeń marcowych roku 1968:

UNIwersytet GDAŃSKI (WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH, INSTYTUT PEDAGOGIKI,
ZAKŁAD PEDAGOGIKI SPOŁECZNEJ)
GDAŃSKIE TOWARZYSTWO NAUKOWE (WYDZIAŁ I NAUK SPOŁECZNYCH I
HUMANISTYCZNYCH)
GDAŃSKIE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ SZTUKI
TOWARZYSTWO SPOŁECZNO-KULTURALNE ŻYDÓW W POLSCE
zapraszają na
SEMINARIUM NAUKOWE:

MARZEC '68
PÓLWIECZE PAMIĘCI

Termin: 23 marca, piątek, godz. 15.00 – 19.30

Miejsce: zabytkowa część budynku Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Gdańskiego, Bielańska
5

15.00 – 15.30 – POWITANIE

15.30 – 16.30 – DR MARCIN STARNAWSKI, DOLNOŚLĄSKA SZKOŁA WYŻSZA,
WROCLAW: WYKŁAD WPROWADZAJĄCY DO DYSKUSJI (CZĘŚĆ I)

Dr Marcin Starnawski jest autorem książki *Socjalizacja i tożsamość żydowska w Polsce powojennej. Narracje emigrantów z pokolenia Marca '68* (Wrocław, 2017).

16.30 – 17.00 – PRZERWA NA KAWĘ

17.00 – 18.30 – JAKUB SZADAJ, PRZEWODNICZĄCY NIEZALEŻNEJ GMINY WYZNANIA
MOJŻESZOWEGO, GDAŃSK: WPROWADZENIE DO DYSKUSJI (CZĘŚĆ II)

Jakub Szadaj, w kwietniu 1968 roku skazany na 10 lat więzienia za „kierowanie organizacją antyrządową”. W roku 2008 odznaczony przez Prezydenta Lecha Kaczyńskiego Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

18.30 – 19.30 – KONCERT MUZYCZNY

Z kolei w ramach 100. rocznicy Odzyskania przez Polskę Niepodległości, Wydział I. włączy się w organizację konferencji GTN, planowaną na jesień 2018 roku. Zgodnie z wstępnymi planami Prezydium Wydziału, akcent położony w tym będzie na działalność Macierzy Polskiej w Gdańsku.

Szanowni Państwo,

kończąc list raz jeszcze zapraszam do udziału w konferencji, w sobotę, 27 stycznia (od godz. 11.00), w zabytkowej części budynku UG i zarazem siedzibie Biura GTN przy ul. Bielańskiej!

Spotkajmy się w Nowym Roku, witając go, jako 91. rok „Rocznika Gdańskiego” i kolejny rok naszej współpracy, za której spokojny przebieg i warte naszego wspólnego wysiłku rezultaty serdecznie Państwu dziękuję!

Do zobaczenia!

Z wyrazami szacunku i pozdrowieniami,

Przewodnicząca Wydziału I Nauk Społecznych i Humanistycznych GTN

Prof. zw. dr hab. Maria Mendel